

# Jedan

Zoi je trčala. Brže nego ikada u životu. Njeni koraci su odzvanjali pustim ulicama između polusrušenih zgrada. Negde, nedaleko iza sebe, čula je bandu koja ju je jurila. Činilo joj se kao da će joj srce pući, ali nije usporavala. Već dugo je nameravala da ode sa ostrva, ali je to stalno odlagala. Bila je potrebna velika hrabrost da odluči da se otisne na more u malenom čamcu na vesla. Ali sad više nije imala izbora.

U početku joj niko nije smetao. Zoi je bila samotnjak. Većina onih koji su ostali na Norviču držali su se zajedno, u grupama, ali je ona više volela da bude sama. Tako je bilo bezbednije, jer nikad ne znaš kome možeš da veruješ.

Ali, neko je nekako saznao za njen skriveni čamac. Čamac je bio sredstvo, način da se pobegne sa Norviča, koji se svake godine smanjivao dok je nivo mora rastao. Nije im bilo bitno što u čamac mogu da stanu najviše dva čoveka. I drugi su se priključili poteri, i sada joj je grupa od petnaestak ljudi bila za petama. Imala je samo jedan izlaz; da se domogne čamca pre nego što je oni stignu. Trčala je i trčala, dok ju je njeno telo molilo da stane.

„Vraćaj se ovamo!”, viknuo je neko ljutito za njom, mada nisu mogli da je vide.

Nije bila daleko od mesta na kom je sakrila *Liku*, svoj čamac. Još samo dve ulice srušenih prodavnica do mesta na kome je more zapljuskivalo ono što je ostalo od grada. Da more nije nadošlo, možda bi i sama kupovala ovde, verovatno sa svojim roditeljima. Iskusno je potisnula misli o roditeljima istog trenutka kad su se pojavile, i nastavila da trči.

Trenutak pre nego što je skrenula za ugao, čula je povike iza sebe. Ugledali su je.

„Eno je!”

„Hajde!”, viknuo je drugi glas. „Držimo je!”

Uplašena, skrenula je za ugao, ali zemlja je bila mokra i ona se okliznula. Prosula se koliko je duga i široka, pravo u blato. Uхватила ju je strašna panika i jedva je uspela da ustane. Pri padu je ispustila torbu, ali nije imala vremena da je podigne.

Koraci su joj se brzo približavali. Još samo dve sekunde i skrenuće za ugao. Ustala je i praktično se bacila preko zida. Nezgodno se dočekala, ali je tako bar malo dobila na vremenu. Bila je na groblju. Pružalo se niz brdo do mesta na kome je mala šupa od cigle stajala tik uz vodu. Nekada je u njoj stajala oprema za uređivanje groblja, ali sada je tu bio sakriven *Zoin* čamac. Prethodne noći dovela je od skladišta u kome je pronašla i popravila čamac. Stara zgrada je bila trošna kad ju je pronašla, a u međuvremenu je još više propala. Odlučila je da nađe drugo mesto za svoj čamac, a šupa je delovala savršeno.

Prevukla je čamac tih nekoliko koraka od vode do šupe. To je bilo vrlo naporno. Po mraku nije videla duboke tragove koje je kobilica čamca ostavila u mokroj travi. Pri dnevnoj svetlosti, čak i u ovoj žurbi, bili su sasvim očigledni. Biće čista sreća ako ga neko nije već našao.

„Lika”, dahtala je Zoi otvarajući šupu, „molim te, budi tu, Lika”.

Bilo je sve u redu. Čamac ju je još uvek čekao.

Dok ga je vukla preko trave, a potom u vodu, prvi put se osmelila da se osvrne. U stomaku je osećala grč od straha. Banda je jurila niz brdo, promičući između trošnih spomenika. Zoi je požurila. Uspentrala se u čamac i izbacila vesla, a onda počela da ih vuče. Sad su već bili u vodi, i mada su jedan ili dvojica stali, ostali su i dalje ludački pljuskali za njom.

„Povedi i mene!”

„Vrati se! Nećemo ti ništa! Samo povedi i nas!”

Zoi je jasno mogla da im vidi oči. U njima je videla strah. Ali nije mogla da im veruje. Otkako je izgubila roditelje, njeno pravilo je bilo da ne veruje nikome. Zoi je čula kako ljudi govore da su nekoga izgubili, a u stvari su mislili da je taj neko umro. U Zoinom slučaju, *izgubiti* je imalo bukvalno značenje. To joj je još uvek bilo tako neverovatno i tako glupo.

Pogledala je gomilu koja je ušla u vodu. Kad bi se vratila, oni bi se potukli oko čamca, a ona više ne bi mogla ni da mu priđe. Nastavila je da vesla, iz sve snage, mada je već bila na bezbednoj udaljenosti. Gledala je kako ljudi polako izlaze iz vode i gacaju nazad ka obali. I Nataša je bila tu. To ju je bolelo više od svega. Nataša joj je bila najbliže prijatelju što je imala. Zoi se viđala sa njom kada su dolazili brodovi sa namirnicama, dok nisu prestali da dolaze. Posle toga, viđala ju je povremeno u rasadnicima, gde je odlazila da radi u zamenu za malo hrane. Jedva da bi razmenile poneku reč, ali to je bilo dovoljno da Zoi ne poludi. Ali, sad su i rasadnici potonuli u kaos.

Zoi se iznenada prisetila njihovog poslednjeg susreta i razgovora. Nameravala je da kaže Nataši za svoj čamac i planove za bekstvo, ali je odlučila da to ipak ne uradi. Možda je Nataša naslutila? Iz nečega što se omaklo Zoi? Sad to više nije bilo važno. Gomila je stajala u tišini i posmatrala je kako odlazi.

Zoi ih se više nije plašila.

„Žao mi je”, rekla je sama sebi, tiho. Počela je da plače, ali nije prestala da vesla. Neuredna kosa upadala joj je u oči, ali ona nije prestala da vesla da bi je sklonila. Išla je dalje, njeno sitno, povijeno telo veslalo je sve dok nije morala da zastane da bi povratila dah.

Pipajući po džepovima pronašla je svoj kompas. Bila je to poslednja stvar koja joj je ostala od roditelja. Zato ga je čuvala u džepu. Da nije, izgubila bi ga kad je ispustila torbu. Malo se ulubio kada je preskakala zid groblja, ali je i dalje bio ispravan.

Okrenula se ka jugozapadu i zaveslala. Nije mogla da se seti imena mesta iz kog je nekada dolazio brod sa namirnicama, ali je znala da je veliki deo Britanije bio negde u tom smeru.

Veslala je i udaljavala se od svega što je poznavala. Osećaj je bio neobičan. Do prethodne večeri samo se pretvarala da vesla. Tata ju je tome naučio, temeljno kao što je radio i sve ostalo.

„Jednog dana ćeš morati da znaš kako se ovo radi”, rekao joj je.

Naučio ju je da koristi kompas, kao i mnoge druge stvari važne za preživljavanje. Za slučaj da se desi da bude prepuštena sama sebi.

Tako bi s vremena na vreme, kad nisu bili previše zauzeti pokušavajući se da spoje kraj s krajem, seli u kadu i pretvarali se da veslaju.

Mada joj je to onda izgledalo kao igra, pobrinuo se da Zoi to radi pravilno. I ona je znala kako se vesla; jedino što ju je iznenadilo bilo je koliko je u stvari teško vući vesla kroz vodu.

„Zašto ne gledaš kuda ideš?“, pitala bi tatu.

„Misliš, dok veslaš?“, rekao bi.

„Jeste. Zašto sediš okrenut leđima?“

„Zato što se to tako radi“, rekao bi. „Ne bi mogla da veslaš ni upola tako dobro kad bi bila okrenuta ka napred“.

To joj je nekako uvek delovalo čudno, ali sad je bilo još gore. Ispred sebe je videla kako sa svakim zamahom vesala Norvič postaje sve manji i manji. Išla je u nepoznato, a nije čak ni gledala kuda ide.

Veslala je i veslala dok nije iscrpla svoje male zalihe hrane. Spustila je kompas na dno čamca ispred sebe, i na svakih nekoliko sekundi je proveravala da li ide u dobrom smeru. Sada nigde nije videla ni traga od kopna, i počeo je da je hvata strah. Bacala je pogled na kompas skoro sa svakim novim zaveslajem; on joj je sada bio jedina nada. Kao čarolijom, njegova malena kazaljka je uvek pokazivala u istom smeru. On je znao kuda ide, čak i ako ona *nije*. Izgubila je pojam o vremenu. Sunce je bilo negde visoko iznad njene glave, pržilo joj je vrat i mutilo svest. Sklonila je kosu s očiju, ali ju je morski vetar vratio na njeno lice. Osećala se slabo. Bila je u nevolji. Bila je jedva dovoljno prisebna da uvuče vesla u čamac. A onda je klonula preko njih.

U polusnu, pred očima joj se ponovo odigrao košmar u kome je izgubila roditelje.

## Dva

**K**ad je nadošla voda, Zoi i njeni roditelji su godinama pokušavali da prežive na Norviču, zajedno sa još stotinak drugih ljudi. Nakon izvesnog vremena, shvatili su da gube bitku, i da nivo mora neće prestati da raste. Zoina mama je bila i bolesna. Njena bolest je dolazila i prolazila, a trajala bi nedeljama. Bilo im je dosta svega.

U to vreme brodovi sa zalihama još uvek su relativno redovno dolazili sa kopna. Veliki brod je donosio onoliko hrane koliko su mogli da izdvoje, i usidrio bi se oko pola milje od obale. Kad god bi došao da podeli namirnice, kapetan bi pitao da li neko želi da ode. Obično bi dvoje-troje ljudi poželetelo da ode na kopno.

Ali baš kad su Zoini roditelji odlučili da napuste ostrvo, brod je prestao da dolazi. Umesto uobičajenih četiri do šest nedelja, prošla su tri meseca pre nego što se ponovo pojavio. Napokon se pojavio na horizontu kasno jedne večeri, kao da je kapetan znao da će biti problema. Ali, sada je više ljudi nego obično želelo da ode sa ostrva. Nastala je zbrka; bilo je mračno i izbila je velika tuča oko toga ko će se ukrcati na dva malena čamca na vesla. Zoi je pomogla tati da unese mamu na jedan od čamac, u trenutku kada je ovaj već kretao. Već je bio opasno prepunjen. Dva muškarca su pokušavala da izguraju jedan drugog iz čamca; mornar tek što je zamahnuo veslima. Jedan od njih je uspeo da izgura onog drugog. Bilo je samo toliko vremena da Zoi ili njen tata uskoče u čamac.

Videla je da njen tata okleva. Nikada ranije to nije videla; izgledalo je kao da on uvek tačno zna šta radi. Videla je da ne može da se odluči da li da uđe u čamac sa svojom bolesnom ženom, ili da ubaci svoju ćerku pored nje.

Zoi je pogledala drugi čamac, u njemu je još bilo malčice mesta. Odlučila je da pomogne tati i da donese tu odluku umesto njega.

„Idi ti sa mamom, potreban si joj”, viknula je.

„Ne!”, rekao je njen tata.

„Ja ću da uđem u onaj drugi”, pokazala je. „Vidimo se na brodu.”

„Ne”, rekao je, „uđi ti u čamac...”

Onda ih je veslač primetio.

„Samo jedno od vas!”, viknuo je. „I to brzo, brod je već pun! Odlazimo.”

Počeo je snažno da vesla.

„Tata! To je samo do broda. Vidimo se tamo...”

On je još uvek oklevao. Zoi je nametnula svoju odluku. Odmakla se od čamca.

„Idem na onaj drugi. Ulazi u čamac, tata! Brzo!”

Videla je olakšanje na licu svog oca dok je ulazio u čamac iz vode koja mu je dosegala do struka.

„Zoi... idi!”, viknuo je. „Ulazi u drugi čamac! Požuri, Zoi!”

Zoi se okrenula i sa užasom shvatila da drugi čamac već odlazi. Iz grada je pristizalo još ljudi, osećajući da im je to možda jedina prilika da se izbave. Pošli su ka čamcu ka kome je išla i Zoi. Potrčala je duž klizave, blatnjave obale i pokušala da se popne preko krme čamca kad ju je neko udario u bradu. Ošamućena je pala u blato i gledala kako se čamci udaljavaju ka svetlima broda.

Iznenada je shvatila da su je ostavili. Njen tata je još uvek mislio da je ona na drugom čamcu, da će je videti na brodu. Znala je da se kapetan neće vratiti po nju. Dok su svi ovi ljudi ovde, samo bi izbila još jedna tuča. Morala je da obavesti tatu pre nego što čamci stignu do broda. Pokušala je da vikne, ali glas joj je bio tih od iscrpljenosti.

Onda joj se učinilo da čuje kako je tata zove.

„Zoi? Jesi li tu?“, njegov glas je dopirao kroz mrak.

„Tata! Ovde sam! Vрати se! Reci im da se vrate! Molim te!“

Mislila je da viče, ali je jedva uspela da prošapuće. Onda ju je obuzela neka obamrlost. Um joj se zatvorio, potiskujući stvarno značenje onoga što se upravo dogodilo. Onesvestila se, dok joj je more zapljuskivalo stopala.

To je bilo davno, mada nije imala predstavu da li je prošlo šest meseci, ili možda čak i godinu dana. To nije mogla da zna. Nije joj palo na pamet da broji dane, a vreme je bilo tako čudno da nije mogla da bude sigurna čak ni koje je godišnje doba. Dugo je čekala da se njeni roditelji vrate da je nađu, i počela je da gubi nadu. Nije postojao način da ode sa ostrva, a brod sa namirnicama se više nikada nije pojavio. Pretpostavljala je da se sad i na kopnu sve teže živi. Bila je sigurna da će njeni roditelji doći i naći je, ali možda nisu mogli da nađu čamac, a možda nikad nisu ni... Potisnula je tu misao, kao i obično, ali to nije promenilo činjenicu da je bila zatočena na ostrvu.

A onda je pronašla čamac.

Veslala je i veslala, sve slabija i slabija, dok se napokon, iscrpljena, nije srušila preko vesala.



Čamac je plutao.

Probudila se u zoru.

„Prokletstvo!”, viknula je tako da je čuje celo more. Još jednom je morala da se bori protiv naleta panike koji ju je obuzimao.

„Mogla bih da budem bilo gde.”

Pogledala je kompas da vidi u kom je pravcu plutala.

„Jugozapad. Moglo bi da bude i gore.”

Ipak, nije bilo ni traga nikakvom kopnu, u bilo kom pravcu. A onda se okrenula na klupi i prvi put ga videla. Otvorila je usta od iznenađenja, ali nije ništa rekla. Daleko na horizontu videla je masivnu, staru kamenu građevinu. Imala je dva visoka tornja koja su štrčala uvis, jedan na kraju, i drugi, niži, na sredini. Ispod nje se nije videlo nikakvo kopno, izgledala je kao da pluta na moru.

Okrenula se na klupi, pognula glavu i počela da vesla ka plutajućoj katedrali.

Bilo je to zgodno mesto da barem nakratko pristane. Morala je da spava i da pronade nešto hrane i vode. Možda će moći da sazna i gde se nalazi da bi znala kuda da pođe odatle. Možda je i brod koji je odveo njene roditelje stao ovde. Možda ih je neko video. Ali sa druge strane, izgledalo je kao da je to samo jedno malo ostrvo. Zoi je pomislila da na njemu verovatno više nema nikoga.

Pogrešila je.